

Fremsat den 12. marts 2025 af Franciska Rosenkilde (ALT) og Helene Brydensholt (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om at gøre Københavns Kommunes mad- og måltidsstrategi til en national strategi

Folketinget opfordrer regeringen til at implementere Københavns Kommunes mad- og måltidsstrategi fra 2019 i en national strategi. Mad- og måltidsstrategien for offentlige køkkener skal sikre, at følgende tre målsætninger opfyldes fra Københavns Kommunes mad- og måltidsstrategi:

- 1) Der skal være færre under- og fejlnærede borgere.
- 2) Mad og måltider i offentlige køkkener skal bidrage til at mindske social ulighed i sundhed.
- 3) Der skal omlægges til mere klimavenlige måltider med udgangspunkt i de officielle anbefalinger og med hensyntagen til borgernes ernæringsmæssige behov.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en uændret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 69, folketingsåret 2024-25. Beslutningsforslag nr. B 69 blev fremsat den 11. november 2024 og taget tilbage den 27. februar 2025.

Ernæringsrig mad

På landsplan vurderer Sundhedsstyrelsen, at op mod 60 pct. af ældre på plejehjem er undernærede eller i risiko for at blive det, og mange borgere tilknyttet sociale tilbud er fejlnærede («Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi», Københavns Kommune, 2019). Sunde måltidsvaner skal være med til at fremme et godt helbred hele livet igennem. Sunde madvaner bliver ikke kun fremmet gennem smagen, men afhænger også af, hvordan den ser ud og dufter, og de rammer, den bliver serveret i. Danskerne spiser generelt for lidt frugt og grønt, og en dansk ernæringspolitik må derfor tilrettelægges efter, hvad der er anbefalet. I den nationale mad- og måltidsstrategi skal der tages højde for, at der er danskere med særlige ernæringsbehov, herunder børn under 2 år, ældre, syge og svækkede, hvorfor strategien følger de officielle anbefalinger.

Mindske social ulighed i sundhed

Sund og næringsrig mad skal være tilgængelig for alle og skal ikke være en faktor i forhold til social ulighed. Der ses en social ulighed i overvægt, hvor det især er børn af forældre med en kort uddannelse, der er overvægtige («Overvægt er et udbredt problem blandt børn og unge», Statens Institut for Folkesundhed, SDU, 2020). Blandt børn med forældre,

hvis højeste fuldførte uddannelse er folkeskolen, er 32 pct. overvægtige, ifølge Statens Institut for Folkesundhed. Til sammenligning er 14 pct. af børn, hvis forældre har en videregående uddannelse, overvægtige. Derfor kan en fælles ernæringsindsats medvirke til at mindske denne ulighed.

Klimavenlige måltider

Fødevarer udgør 20 pct. af danskernes samlede drivhusgas-udledninger («Ny rapport giver overblik over danskerens udledninger: Se, hvor vi udleder mest», Marie Sæhl, dr.dk, den 28. august 2023). Denne høje andel skyldes flere faktorer, herunder produktion, transport, emballage og madspild. Ved at indkøbe fødevarer med lavere klimabelastning kan den offentlige sektor reducere den samlede CO₂-udledning. Den største positive effekt kan opnås ved at reducere mængden af kød til fordel for andre proteinkilder, særlig de plantebaserede. Derudover kan man inden for fødevarer kategorier vælge de mindre belastende, f.eks. fjerkræ fremfor oksekød, eller sørge for, at grøntsagerne, der serveres, enten er i sæson eller økologiske («Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi», Københavns Kommune, 2019). Ifølge Fødevarestyrelsen ender 873.014 t af de producerede fødevarer som madspild («Madspild i tal», Fødevarestyrelsen, 2024). Dette spild af fødevareressourcer forårsager derfor et formålsløs CO₂-udslip. Danmark skal derfor arbejde med nationale mål for at nedbringe madspildet i de offentlige køkkener.

*Skriftlig fremsættelse***Franciska Rosenkilde (ALT):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at gøre Københavns Kommunes mad- og måltidsstrategi til en national strategi.

(Beslutningsforslag nr. B 166)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.